

VARNOSTNI LIST	Stran 1 od 7
	Datum izdaje: 10. 5. 2000
Ime izdelka: RAZREDČILO 149 L	Datum revidirane revizije: 10. 8. 2007
	Štev. revidirane revizije: 4

1. Identifikacija snovi / pripravka in podatki o dobavitelju:

1.1.	Identifikacija snovi ali pripravka:	RAZREDČILO 149 L	Ident številka:
1.2.	Uporaba snovi ali pripravka:	Razredčilo za alkidne premaze, čistilo za uporabljeno orodje.	
1.3.	Podatki o dobavitelju (proizvajalec, uvoznik, distributer):		
1.3.1.	Naziv dobavitelja:	CINKARNA CELJE, d.d.	PE: Kemija Mozirje
1.3.2.	Naslov dobavitelja:	Kidričeva 26, 3001 CELJE - SLOVENIJA, 386 3 427 60 00	
1.3.3.	Kontaktna oseba :	Elektronska pošta: marta.munda@cinkarna.si	
1.3.4.	Telefon za nujne primere:	386 3 427 61 12 (Cinkarna Celje)	

2. Ugotovitve o nevarnih lastnostih:

2.1.	Razvrstitev snovi ali pripravka:	Izdelek po pravilniku o nevarnih snoveh in pravilniku o nevarnih pripravkih spada med zdravju škodljive in okolju nevarne pripravke.
2.2.	Fizikalno-kemijske nevarnosti:	<p>Vnetljivo.</p> <p>Zdravju škodljivo: pri zaužitju lahko povzroči poškodbo pljuč.</p> <p>Ponavljajoča izpostavljenost lahko povzroči nastanek suhe ali razpokane kože. Hlapi lahko povzročijo zaspanost in omotico.</p> <p>Strupeno za vodne organizme: lahko povzroči dolgotrajne škodljive učinke na vodno okolje.</p> <p>Pri uporabi se lahko tvorijo eksplozivne mešanice z zrakom ali nastane elektrostatski naboj.</p>
2.3.	Simptomi izpostavljenosti pri: - vdihovanju - stiku s kožo - stiku z očmi	<p>Pare ali aerosoli neobičajno visokih koncentracij lahko povzročijo draženje dihalnih poti, glavobol, slabost, bruhanje, omotico, v skrajnem primeru tudi nezavest in zadušitev. Vdihavanje v pljuča lahko povzroči kemični pneumonitis (vnetje pljuč), kar je lahko smrtno nevarno.</p> <p>Kratek stik povzroči rahlo draženje povezano z zbadanjem in lokalno rdečico, daljši pa močnejše draženje in lokalno pordelost kože.</p> <p>Draženje izraženo kot nelagodje, bolečina, povečano mežikanje in soljenje ter rdečica.</p>

Cinkarna Celje, VARNOSTNI LIST	Stran 2 od 8
Ime izdelka: RAZREDČILO 149 L	

	- zaužitju	Lahko povzroči draženje prebavnega trakta, slabost v želodcu in bruhanje. Če proizvod zaide v pljuča (med požiranjem ali bruhanjem), lahko povzroči poškodbe pljuč.
2.4.	Nevarnosti za okolje:	Strupeno za vodne organizme: lahko povzroči dolgotrajne škodljive učinke na vodno okolje.

3. Sestava / informacije o sestavinah:

3.1.	Splošno ime:	Razredčilo: zmes nizko aromatičnih ogljikovodikov z nizkim vreliščem						
3.2.	Sestavine , ki prispevajo k tveganju:							
	Kemično ime in formula	Registrac. številka	Indeks številka	CAS številka	EC številka	ut./vol/ % / mejne koncentrac.	Nevarni simbol	Opozorila R
	Nafta (zemeljsko olje), težka obdelana z vodikom (brez benzena)		649-330-00-2	64742-82-1	265-185-4	100	Xn, N	10-51/53-65-66-67

4. Ukrepi prve pomoči:

4.1.	Splošni napotki:	Pri pojavu simptomov ali v primeru dvomov poiskati zdravniško pomoč.
4.2.	Vdihavanje:	V primeru težav umakniti ponesrečenca na svež zrak ter zagotoviti, da mu je toplo in je v udobni legi. Pri nerednem dihanju ali prenehanju dihanja nuditi umetno dihanje. Pri izgubi zavesti dati ponesrečenca v bočni položaj in mu ne dajati ničesar v usta. V primeru, da nastopi nezavest, položiti ponesrečenca v bočni položaj in priskrbeti zdravniško pomoč.
4.3.	Stik s kožo:	Umazano in polito obleko takoj odstraniti, polito kožo umiti z vodo in milom. Ne uporabljati topil in razredčil. Priskrbeti zdravniško pomoč, če draženje ne preneha.
4.4.	Stik z očmi / sluznicami:	Najprej preveriti, če ima ponesrečeni kontaktne leče in jih odstraniti. Izpirati oči pri odprtih vekah z obilno količino vode najmanj 10 minut.
4.5.	Zaužitje:	Ne izzvati bruhanja. Dati popiti kozarec vode. Pustiti ponesrečenca, da počiva. Takoj priskrbeti zdravniško pomoč.
4.6.	Prva pomoč na delovnem mestu:	Tekočina za izpiranje oči, varnostna prha.

5. Ukrepi ob požaru:

5.1.	Primerno sredstvo za gašenje:	Alkoholno obstojna pena, ogljikov dioksid, suh kemični prah,; večji požari: vodna prha, pesek in zemlja.
5.1.1.	Neprimerna sredstva za gašenje:	Vodni curek.
5.2.	Posebne nevarnosti:	Sprošča se dim, saje, ogljikov monoksid in ogljikov dioksid. Ogrete posode lahko eksplodirajo, možna eksplozija par.
5.3.	Posebna zaščitna oprema za gasilce, z navedbo standarda, če obstaja:	Pri večjih požarih in/ali pri požarih v zaprtih prostorih je treba pri gašenju uporabljati dihalne aparate z lastnim dotokom zraka. Pri požaru nastajajoči plini lahko povzročajo zdravstvene težave.

Cinkarna Celje, VARNOSTNI LIST	Stran 3 od 8
Ime izdelka: RAZREDČILO 149 L	

6. Ukrepi ob nezgodnih izpustih:		
6.1.	Osební varnostni ukrepi:	<p>Odstraniti vse vire vžiga, ugasniti motorje. Opozoriti vse, ki se nahajajo v bližnji okolici in v smeri pihanja vetra na nevarnosti požara in vdihavanja hlapov. Pri intervenciji uporabljati sredstva osebne zaščite (pogl. 8).</p> <p>Ne vdihavati hlapov, aerosolov, meglice.</p>
6.2.	Okoljevarstveni ukrepi:	<p>Po možnosti zaustaviti iztekanje. Preprečiti iztekanje v površinske vode, kanalizacijo in v podtalnico. V primeru večjega razlivanja obvestiti pristojne organe.</p>
6.3.	Postopki čiščenja po nezgodnem izpustu:	<p>Manjša razlivanja: Absorbirati tekočino s sintetičnimi vpojnimi sredstvi, peskom ali zemljo. Pomesti in odstraniti v primeren, jasno označen odpadni kontejner v skladu z zakonodajo (točka 13)</p> <p>Večja razlivanja: Obvestiti ustrezne službe. Preprečiti razširjanje s postavitvijo ovir iz sintetičnih vpojnih sredstev, peska, zemlje ali drugih ustreznih materialov. Zbirati tekočino neposredno ali z absorbentom. Odstranjevanje je podobno kot za majhna razlivanja.</p> <p>Pri morebitnem prečrpavanju uporabiti eksplozijsko varne črpalke. Očiščeno mesto razlivanja izprati z obilo vode.</p>
7. Ravnanje in skladiščenje:		
7.1.	Ravnanje z izdelkom:	
7.1.1.	Varnostni ukrepi:	<p>Izogibati se kontakta s kožo in očmi. Ne vdihavati par ali meglic proizvoda. Pri delu ne jesti, piti in kaditi. Glej tudi točko 8. Tekočina je vnetljiva, hlapi so težji od zraka, širijo se po tleh; v zmesi z zrakom so eksplozivni, tudi v praznih, neočiščenih rezervoarjih; visoke koncentracije hlapov povzročajo nezavest. Ob nezgodi ali slabem počutju takoj poiskati zdravniško pomoč. Po možnosti pokazati etiketo.</p>
7.1.2.	Tehnični ukrepi:	Odstraniti vse možne vire vžiga.
7.1.3.	Priporočeni in prepovedani postopki:	Proizvod pretakati na samo za to določenih, pravilno opremljenih mestih s predpisano opremo in v skladu z varnostno tehničnimi predpisi.
7.2.	Skladiščenje:	
7.2.1.	Pogoji za varno skladiščenje:	Hraniti v dobro zaprti embalaži v hladnem, suhem in dobro prezračevanem prostoru. (maksimalna temperatura 50°C).
7.2.2.	Ločevanje nezdržljivih izdelkov:	Hraniti ločeno od močnih oksidantov, alkalij, vnetljivih snovi, virov toplote, živil in pijač.
7.2.3.	Posebne zahteve za pakiranje:	Primeren material je jeklo, neprimeren pa naravna, nitrilirana ali butilirana guma - uporabljati originalno pakiranje.
7.2.4.	Zaščita pred statično elektriko:	Ozemljiti vso opremo.

Cinkarna Celje, VARNOSTNI LIST	Stran 4 od 8
Ime izdelka: RAZREDČILO 149 L	

7.3.	Posebni načini uporabe:	Uporablja se za redčenje premazov na alkidni osnovi ter za čiščenja orodja po delu.
------	--------------------------------	---

8. Nadzor nad izpostavljenostjo / osebna zaščita

8.1.	Mejne vrednosti izpostavljenosti:	8-urna izpostavljenost : MV = 350 mg/m ³ = 70 ppm Kratkotrajna izpostavljenost: KTV = 1400 mg/m ³ = 280 ppm
8.2.	Nadzor izpostavljenosti:	V zaprtih prostorih poskrbeti za zadostno ventilacijo na delovnem mestu, ki zagotavlja nepreseganje predpisanih mejnih vrednosti izpostavljanja – če je ta presežena, je potrebno zaščititi dihala z uporabo dihalnega aparata. Odstraniti vse vire vžiga, zagotoviti odvajanje statične elektrike in preprečiti možnost iskrenja.
8.2.1.	Nadzor izpostavljenosti na delovnem mestu: - oprema za osebno zaščito: - zaščita dihal: - zaščita kože in telesa: - zaščita rok: - zaščita oči: - splošna industrijska higiena:	Izogibati se vdihavanja hlapov. Nositi primerno zaščito za višje koncentracije oz. dolgotrajnejšo izpostavo (nad MV dihalni aparat, filter A – rjav). Med delom nositi antistatična oblačila iz naravnih vlaken. Uporabljati dobro industrijsko higiensko prakso. Delovno obleko in perilo oprati kot je sicer običaj. Zaščitne rokavice iz neoprena ali PVA. Priporočljiva je uporaba zaščitne kreme. Če obstaja možnost brizganja, uporabiti zaščitna očala s stransko zaščito ali zaščitno masko. Običajna delovna higiena pri ravnanju s kemikalijami. Upoštevanje navodil za varnost in zdravje pri delu.
8.2.2.	Nadzor izpostavljenosti okolja:	Preprečiti izpust v odtok, zemljo in vodne vire.

9. Fizikalne in kemijske lastnosti:

9.1.	Splošne informacije: - videz: - vonj:	Brezbarvna oz. rahlo rumena bistra tekočina. Značilen parafinski.
9.2.	Pomembne informacije o zdravju, varnosti in okolju: - pH: - vrelišče, vrelna območje: - tališče, talilno območje: - plamenišče: - vnetljivost (za trdni in plinasti produkt):	n.a. 140-200°C / > 25°C 296°C

Cinkarna Celje, VARNOSTNI LIST	Stran 5 od 8
Ime izdelka: RAZREDČILO 149 L	

- samovnetljivost:	> 240°C
- eksplozivne lastnosti (spodnja/zgornja meja):	spodnja : 0,6 vol. % zgornja: 6,5 vol. %
- oksidativne lastnosti:	/
- parni tlak:	400 Pa pri 20°C
- relativna gostota:	720-775 (voda = 1000) pri 15°C
- topnost (v vodi, maščobah):	Praktično netopno
- porazdelitveni koeficient:	n-oktanol/voda: 3,7-6,7 log Pow (ocenjeno)
- drugi podatki:	površinska napetost: 26,4 mN/m pri 20°C kinematična viskoznost: 0,98 mm ² /s pri 20°C
- opomba:	/

10. Obstojnost in reaktivnost:

10.1.	Stabilnost in reaktivnost:	Stabilen in nereaktiven pri normalnih pogojih rokovanja in uporabe.
10.1.1.	Pogoji, ki se jim je potrebno izogniti:	Ekstremne temperature, prisotnost odprtega ognja, isker in toplote.
10.1.2.	Nezdružljive snovi:	Močni oksidanti, močne baze.
10.2.	Nevarni razpadli proizvodi:	Ogljikov monoksid, ogljikov dioksid in saje.
10.3.	Drugi podatki:	Možnost polimerizacije ne obstaja.

11. Toksikološki podatki:

11.1.	Akutna toksičnost:	<p>Oralni: Izdelek je škodljiv za zdravje pri vdihavanju, zaužitju, pri stiku s kožo in membranami sluznice.</p> <p>Zaužitje 20 do 40 g je lahko dovolj velika doza za smrt odrasle osebe. Učinki so lahko: nezavest, krči, slinjenje, bruhanje, nenadna izguba zavesti, modrovijolično obarvanje sluznice in kože, znižanje telesne temperature in težave z dihanjem.</p> <p>Dermalni:</p> <p>Test OECD 402: na osnovi rezultatov tega testa pri podganah: Nestrupeno</p> <p>Test OECD 404: na osnovi rezultatov tega testa pri podganah: material nima dražilnih učinkov na kožo</p> <p>Test OECD 405: na osnovi rezultatov tega testa pri podganah: material ima minimalne dražilne učinke na očesno sluznico.</p> <p>Inhalacijski: Vdihavanje hlapov izdelka lahko povzroča glavobol, ki ga spremlja omotica, občutek opojnosti, bruhanje, draženje oči ter težave pri dihanju. Ti učinki lahko pripeljejo do izgube zavesti in povzročijo celo smrt zaradi krčev, ki povzročijo dihalno paralizo. Koncentracije, ki presegajo 35.000 mg/m³ lahko povzročijo smrt v 5 do 10 minutah po vdihavanju. Čas med pojavom narkoze in nastopom smrti je zelo kratek.</p>
-------	---------------------------	---

Cinkarna Celje, VARNOSTNI LIST	Stran 6 od 8
Ime izdelka: RAZREDČILO 149 L	

11.2.	Kronična toksičnost oz. učinki dolgotrajnejše izpostavljenosti:	Učinki, ki jih povzroča dolgotrajna (profesionalna) izpostavljenost hlapom izdelka, so: vnetje očne veznice, vnetja dihalnih organov, kožne bolezni, hiperfunkcioniranje žleze ščitnice pri ženskah, apatičnost, pozabljivost, depresivnost – in tudi nasprotje – hiperaktivnost. Domneva se, da nafta lahko pospeši sklerozo in spremembe v ožilju .
11.3.	Preobčutljivost:	Izdelek ima razmaščevalne učinke na kožo in prizadene žleze lojnice. To se odraža v kožnem vnetju, ki ga spremlja suha, pordela koža z rdečimi pikami. Lahko povzroči paradentozo in gnojne mozolje okoli znojnic. Lahko pride do resnejših problemov, kot npr. pojav mehurjev na podlakteh in rokah, obarvanju obraza in prsnega koša.
11.4.	Specifični učinki (učinki CMR-rakotvornost, mutagenost in strupenost za razmnoževanje):	Po rezultatih testov OECD 471, 474 in 482 izdelek ne povzroča mutagenih učinkov.

12. Ekološke informacije:

12.1.	Ekotoksikologija:	Ekotoksikološki podatki za ta izdelek so nepopolni, zato temeljijo na znanju o sestavinah in podobnih proizvodih. Škodljivo za kopenske in vodne organizme. Strupenost za ribe: $1 < LC50 \leq 10$ mg/l Strupenost za vodne nevretenčarje: $1 < LC50 \leq 10$ mg/l Strupenost za alge: $1 < EC50 \leq 10$ mg/l Strupenost za bakterije: $10 < IC50 \leq 100$ mg/l
12.2.	Mobilnost:	Na vodni površini tvori kompaktno plast, ki preprečuje dostop kisika v vodo. To lahko povzroči zadušitev vodnih živali.
12.3.	Obstojnost in razgradljivost:	Izdelek je okolju nevaren, kar lahko povzroči dolgotrajne škodljive učinke na vodno okolje. Je praktično netopen v vodi. Ostane na vodni površini in ob primernih pogojih lahko postane del eksplozivne mešanice v primeru mešanja z zrakom.
12.4.	Akumulacija (kopičenje):	Potencialno bioakumulativen.
12.5.	Drugi, za okolje neugodni učinki:	Preprečiti izpust v vse vire vode, podtalnico in odpadne vode ter v zemljo.

13. Smernice odstranjevanja:

13.1.	Izdelek:	V skladu s Pravilnikom o ravnanju z odpadki - izdelek spada med zdravju škodljive in okolju nevarne kemikalije Klas.št.: 07 07 04...druga organska topila, pralne tekočine in matične lužnice Odpadek oddati pooblaščenemu zbiralcu odpadkov, ki poskrbi za organiziran način odstranitve (fizikalno kemična obdelava ali sežig pod kontroliranimi pogoji) Izdelka nikdar odstranjevati skupaj s komunalnimi odpadki, ali ga stresati v vodotoke, kanalizacijo ali v tla.
13.2.	Onesnažena embalaža:	V skladu s Pravilnikom o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo – ostanek v embalaži spada med zdravju škodljive in okolju nevarne kemikalije

Cinkarna Celje, VARNOSTNI LIST	Stran 7 od 8
Ime izdelka: RAZREDČILO 149 L	

		in se odstranjuje na enak način kot izdelek.
14. Transportne informacije:		
14.1.	ADR, RID:	
14.2.	UN številka:	1300
14.3.	Ime blaga:	Terpentinov nadomestek
14.4.	Razred blaga:	3
14.5.	Razvrstitveni kod:	F1
14.6.	Embalažna skupina snovi:	III
14.7.	Nalepka nevarnosti:	3
14.8.	Koda za predore:	(D/E)
15. Zakonsko predpisane informacije:		
15.1.	EC klasifikacija, črkovni znak, napisi za nevarnost, S in R (skupaj z besedilom), posebni predpisi:	
15.1.1.	Razvrstitev:	Zdravju škodljivo, Okolju nevarno.
15.1.2.	Označevanje:	 ZDRAVJU ŠKODLJIVO OKOLJU NEVARNO
15.1.3.	Opozorila:	R-10: Vnetljivo. R-51/53: Strupeno za vodne organizme: lahko povzroči dolgotrajne škodljive učinke na vodno okolje. R-65: Zdravju škodljivo: pri zaužitju lahko povzroči poškodbo pljuč. R-66: Ponavljajoča izpostavljenost lahko povzroči nastanek suhe ali razpokane kože. R-67: Hlapi lahko povzročijo zaspanost in omotico.
15.1.4.	Obvestila:	S-2: Hraniti izven dosega otrok.. S-23: Ne vdihavati plina/dima/hlapov/meglice. S-45: Ob nezgodi ali slabem počutju takoj poiskati zdravniško pomoč. Po možnosti pokazati etiketo. S-53: Izogibati se izpostavljanju – pred uporabo pridobiti posebna navodila. S-61: Ne izpuščati/odlagati v okolje. Upoštevati posebna navodila/varnostni list. S-62: Po zaužitju ne izzivati bruhanja: takoj poiskati zdravniško pomoč in pokazati embalažo ali etiketo.
15.1.5.	Posebne določbe:	/

Cinkarna Celje, VARNOSTNI LIST	Stran 8 od 8
Ime izdelka: RAZREDČILO 149 L	

15.2.	Predpisi / Standardi:	Zakon o kemikalijah in Pravilnika o razvrščanju, pakiranju in označevanju nevarnih snovi in pripravkov in Direktiva EC.
16. Druge informacije :		
16.1.	Usposabljanje delavcev:	Upoštevati je potrebno običajne varnostne ukrepe za ravnanje s kemikalijami.
16.2.	Priporočena ali omejena uporaba izdelka:	/
16.3.	Napotila:	<p>Pomen R-stavkov, ki so navedeni v 3. točki:</p> <p>R-10: Vnetljivo.</p> <p>R-51/53: Strupeno za vodne organizme: lahko povzroči dolgotrajne škodljive učinke na vodno okolje.</p> <p>R-65: Zdravju škodljivo: pri zaužitju lahko povzroči poškodbo pljuč.</p> <p>R-66: Ponavljajoča izpostavljenost lahko povzroči nastanek suhe ali razpokane kože.</p> <p>R-67: Hlapi lahko povzročijo zaspanost in omotico</p>
16.4.	Viri:	<p>Originalni varnostni listi proizvajalcev surovin</p> <p>Ur.listi RS št.: 110/03, 16/08, 104/03, 35/05, 54/07, 67/05, 137/06, 88/08, 70/08, 23/08, 84/06, 106/06, 110/07, 34/08</p> <p>Uredba (ES) št.: 1907/06</p> <p>Direktiva sveta št.: 67/548/EGS</p> <p>Direktiva komisije št.: 2006/8/ES, 2008/58/ES</p> <p>Uradni list RS št.: 9/03, 9/05, 9/07</p>
16.5.	Revidirana izdaja:	Spremembe glede na Uredbo (ES) št.: 1907/06.
<p>Podatki v tem varnostnem listu upoštevajo zakonske predpise, temeljijo na našem sedanjem znanju in izkušnjah ter služijo le opisu proizvoda glede varnostnih zahtev.</p>		